

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-02-28

Vår referens

Louise Lagerlund

Stadsjurist

louise.lagerlund@malmö.se

Malmöinitiativet - Malmö stads anställda ska inte tvingas ange papperslösa STK-2023-1444

Sammanfattning

Ett Malmöinitiativ har publicerats som uppmanar Malmö stad att fatta beslut om att Malmö stads samtliga nämnder och förvaltningar ska kommunicera ut till anställda i Malmö stad att de inte förväntas lyda under plikten att anmäla papperslösa personer vid ett eventuellt införande av en ny angiverilag.

Initiativet har nått över 100 röster och har därför överlämnats till kommunstyrelsen för hantering.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen anser Malmöinitiativet om att Malmö stads anställda inte ska tvingas ange papperslösa besvarat med vad som anges i ärendet.

Beslutsunderlag

- Malmöinitiativet - Malmö stads anställda ska inte tvingas ange papperslösa
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 240219 Malmöinitiativet - Malmö stad anställda ska inte tvingas ange papperslösa
- Förslag till besvarande KSAU 240226 Malmöinitiativet - Malmö stads anställda ska inte tvingas ange papperslösa

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-02-19

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-03-04

Kommunstyrelsen 2024-03-06

Beslutet skickas till

Malmöinitiativet

Stadskontoret, avdelningen för intern ledning och stöd
Stadskontorets handläggare

Ärendet

Ett Malmöinitiativ har publicerats som uppmanar Malmö stad att fatta beslut om att Malmö stads samtliga nämnder och förvaltningar ska kommunicera ut till Malmö stad-anställda att de inte förväntas lyda under plikten att anmäla papperslösa personer vid ett eventuellt införande av en ny angiverilag.

Initiativet har nått över 100 röster och har därför överlämnats till kommunstyrelsen för hantering.

Stadskontorets bedömning

I Tidöavtalet, som är ett samarbetsavtal mellan regeringspartierna Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna och samarbetspartiet Sverigedemokraterna, finns bland annat skrivningar om att utreda och lämna förslag till en ordning med informationsutbyte och anmälningsplikt mellan Polisen och myndigheter som kan antas komma i kontakt med personer som befinner sig illegalt i landet.

Frågan om anmälningsplikt och informationsutbyte är för närvarande under utredning inom ramen för utredningen om stärkt återvändandeverksamhet som ska redovisas senast den 30 september 2024.

I Malmö stad har ett antal beslut fattats som berör kommunens förhållningssätt till Tidöavtalets skrivningar och förslag och som har bäring på frågan som väckts i detta Malmöinitiativ.

Kommunstyrelsen beslöt den 16 augusti 2023, § 204, STK-2023-1124 att tillskriva regeringen om att den anmälnings- och informationsplikt som föreslås i Tidöavtalet inte bör införas i kommunal verksamhet.

I skrivelsen som skickades till regeringen anfördes följande:

”Tidöavtalet innehåller ett förslag som innebär ”anmälningsplikt mellan Polisen och myndigheter som antas komma i kontakt med personer som befinner sig illegalt i landet”. Det beskrivs i Tidöavtalet hur kommuner och myndigheter bör vara skyldiga att informera Migrationsverket då de kommer i kontakt med papperslösa i syfte att försvåra möjligheten att leva i landet utan tillstånd.

Tidöavtalets formuleringar har bäring på Malmö stads verksamhet och kan, om de implementeras, innebära att Malmöbor inte får det stöd de har rätt till enligt lagstiftningen. Anmälningsplikt för kommunens medarbetare kommer i konflikt med FN:s barnkonvention och står i skarp kontrast till bland annat socialtjänstlagen, skollagen och bibliotekslagen. Socialsekreterare som tvingas anmäla människor i behov

av stöd och hjälp, bibliotekarier som får agera informanter, och lärare som måste anmäla sina elever – något som skulle påverka den förtroendefulla relation mellan lärare och elev som är grundläggande för en god undervisning.

En anmälningsplikt skulle påverka tilliten och förtroendet för våra verksamheter. Det skulle försvåra för medarbetare i dessa verksamheter att utföra sitt arbete och nå dem som behöver stödet allra mest. Om människor i behov av vård och stöd av rädsla och misstro drar sig för att uppsöka myndigheter växer det skuggsamhälle regeringen säger sig vilja bekämpa, samtidigt som människor i nöd far illa. Samhällets svagaste drabbas hårdast. Men förslaget skulle också kunna ha en stor negativ inverkan på arbetsmiljön för offentligtanställda. Att tvingas rapportera papperslösa skulle kunna innebära en etisk stress och försvåra för dessa yrkesgrupper att göra sitt jobb.

Därför bör personal med arbeten inom yrken som kräver särskilt förtroende mellan utförare och mottagare undantas från anmälningsplikt då de möter papperslösa vuxna och barn.

Kommunstyrelsen i Malmö uppmanar därför regeringen till undantag från anmälningsplikt enligt följande:

- Personal med arbeten inom yrken som kräver särskilt förtroende och tillit mellan utförare och mottagare, som exempelvis, vårdpersonal, skolpersonal, bibliotekspersonal samt socialtjänstpersonal undantas från anmälningsplikt då de möter papperslösa vuxna och barn.”

Kommunfullmäktige beslutade den 23 november 2023, § 229, att avslå en motion från Emma-Lina Johansson (V) och Anders Skans (V) om att kommunfullmäktige skulle uppdra åt alla nämnder och förvaltningar att inom lagens gränser motverka Tidöavtalets förslag som strider mot redan existerande lagstiftning, till exempel barnkonventionen, tillgänglighetslagstiftningar och dylikt, samt Malmö stads policier och riktlinjer.

I ärendets tjänsteskrivelse angavs följande:

”Enligt stadskontorets uppfattning är det gängse arbetssättet att granska varje förslag till ny eller ändrad lagstiftning för sig med utgångspunkt i bland annat hur Malmö stads verksamheter påverkas och hur förhållandet till redan existerande lagstiftning, interna policier och riktlinjer ser ut. Detta görs i många fall i samband med att Malmö stad svarar på remisser från regeringen. En generell uppmaning att på förhand agera på ett visst sätt avseende vissa förslag till lagstiftning innan alla omständigheter är kända är enligt stadskontorets uppfattning inte förenligt med detta arbetssätt.”

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 22 januari 2024 att avstyrka ett remissförslag från regeringen om tidsbegränsade och geografiskt avgränsade

visitationszoner för att söka efter vapen och andra farliga föremål. Förslaget har liksom det i initiativet aktuella förslaget om informationsutbyte och anmälningsplikt sin grund i Tidöavtalet.

För det fall en kommun har farhågor och invändningar avseende förslag till ny lagstiftning kan kommunen besluta att framföra dessa exempelvis på sätt som redogjorts för i ärendet det vill säga genom skrivelser eller genom synpunkter under remissförfarandet. En kommun är dock sedan enligt legalitetsprincipen skyldig att vid utövande av sin verksamhet följa gällande svensk lagstiftning.

Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsen ska besvara Malmöinitiativet med vad som anges i ärendet.

Ansvariga

Jonas Rosenkvist Avdelningschef
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör